

บทที่ 3

ขั้นตอนและวิธีดำเนินการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นการพัฒนาชุดตรวจส่วนสารกลุ่มควิโนโลนด้วยวิธีคัลเลอริเมตริกซึ่งสามารถใช้ตรวจหาสารกลุ่มควิโนโลนได้ในระดับต่ำ ใช้งานได้ง่าย และมีความแม่น้ำใจมาก โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการศึกษา ดังต่อไปนี้

3.1 ขั้นตอนการศึกษา

3.1.1 ศึกษาการทำปฏิกิริยาการเกิดสีที่สภาวะเคมีสม ได้แก่ ตัวทำละลาย, ค่าpH, Complexing agent ที่เหมาะสม เป็นต้น

3.1.2 การตรวจวัดความเข้มสีของสารละลายมาตรฐานของสารกลุ่มควิโนโลนทั้ง 3 ชนิด คือ นาลิดิซิก แอซิด, ฟลูมิคิวน และ นอร์ฟลีอกชาซิน

3.1.3 การสร้างแบบจำลองมาตรฐานของสารกลุ่มควิโนโลน

3.1.4 การศึกษาความสามารถในการตรวจวัดควิโนโลนด้วยเทคนิค HPLC

3.1.5 การตรวจสอบชุดตรวจส่วนที่พัฒนาขึ้นกับตัวอย่างชนิดต่างๆ ได้แก่ อาหารสัตว์ ยาสัตว์ สำหรับสัตว์ชนิดต่างๆ ที่เกย์ตระกรให้อ่ายในปั๊มจุบัน และหาเปอร์เซ็นต์กลับคืน (% recovery) เทียบกับเทคนิค HPLC

3.1.6 ศึกษาสิ่งที่รบกวนที่อาจทำให้เกิดผลบวกละ (False positive) ต่อชุดตรวจส่วน

3.1.7 การศึกษาประสิทธิภาพของชุดทดสอบ

3.1.8 การศึกษาเปรียบเทียบกับวิธีการตรวจส่วนอื่น

3.2 สารเคมี

สารเคมีที่ใช้ในการศึกษานี้ได้แก่

- Nalidixic acid (Sigma)
- Norfloxacin (Sigma)
- Flumequine (Sigma)
- Nitric acid 65% (Lab Scan , AR grade)
- Iron(III) nitrate nonahydrate , $\text{Fe}(\text{NO}_3)_3 \times 9 \text{H}_2\text{O}$ (Fluka , AR grade)
- Iron(II) ammonium sulfate 6-hydrate , $\text{Fe}(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ (J.T. Baker, AR grade)
- Iron(III) chloride anhydrous (Fluka , AR grade)
- *N,N* - Dimethylformamide (Lab Scan , AR grade)
- Acetonitrile (Merck , HPLC grade)
- Ethanol (Merck , HPLC grade)
- Methanol (Merck , HPLC grade)
- n-Hexane (Merck , AR grade)
- Sodium acetate (Carlo Erba , AR grade)
- Acetic acid (Scharlau , AR grade)
- Sulfuric acid (Merck , AR grade)
- Hydrochloric acid (Merck , AR grade)
- Ethylenediamine (Merck , AR grade)
- Ethyl acetate (Lab Scan , HPLC grade)
- Dimethylsulfoxide (Lab Scan , AR grade)
- Milli Q

3.3 อุปกรณ์และเครื่องมือวิจัยที่ใช้ในห้องปฏิบัติการ

3.3.1 อุปกรณ์

- บีกเกอร์ (Beaker) ขนาด 25, 50, 100 มิลลิลิตร
- ขวดวัดปริมาตร (Volumetric flask) ขนาด 5, 10, 25, 100 มิลลิลิตร

- หลอดทดลอง (Test tube) ขนาด 15 มิลลิลิตร
- กระดาษกรอง (Filter paper) Whatman เบอร์ 1
- กรวยกรอง (Funnel filter)
- กระบอกตัว (Cylinder) ขนาด 10 มิลลิลิตร
- ปีเปต (Pipette) ขนาด 1, 5, 10 มิลลิลิตร
- ไนโครปีเปต (Micro pipette) ขนาด 20-200 μl , 100-1000 μl พร้อมทิป
- โกร่งงบดยา
- หลอดเหวี่ยง (centrifuge tube) ชนิด polypropylene ขนาด 15 มิลลิลิตร
- กระจกนาฬิกา (Watch glass dish)
- หลอดหยด (Droper)
- ขวดทดสอบ (Vial)

3.3.2 เครื่องมือวิจัย

- เครื่องชั่งชนิดคละเอียด AB204-S ของ Mettler Toledo
- เครื่อง UV-Visible spectrophotometer ของ Varian รุ่น Cary 50 Probe
- เครื่องเหวี่ยง (Centrifuge) รุ่น IEC : SER 42900961
- เครื่องเขย่า (Shacker) ของ GFL®3015
- เครื่อง HPLC ของ Waters Model M486
- คอลัมน์ Mightysil RP-18 (150 x 4.5 mm , 5 μm)

3.4 วิธีการดำเนินการวิจัย

คณิตวิทยาทรัพยากร และการดำเนินการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

3.4.1 การเตรียมการทดลอง

3.4.1.1 การเตรียมสารละลาย

3.4.1.1.1 สารละลาย 1% Iron(III) chloride ในน้ำกลั่น

ชั้ง Iron(III) chloride 1 กรัม ละลายในน้ำกลั่น 1 มิลลิลิตร แล้วทำการปรับปริมาณครึ่งน้ำกลั่นให้เป็น 100 มิลลิลิตร

3.4.1.1.2 สารละลายน้ำ 1% Iron(III) chloride (w/v) ใน 1% กรดไฮโดรคลอริก

ชั้ง Iron(III) chloride 1 กรัม ละลายน้ำใน 1% กรดไฮโดรคลอริก 1 มิลลิลิตร แล้วทำการปรับปริมาณให้ได้ 100 มิลลิลิตร

3.4.1.1.3 สารละลายน้ำ 1% Iron(III) chloride (w/v) ใน 1% กรดไฮโดรคลอริก

ชั้ง Iron(III) Chloride 1 กรัม ละลายน้ำใน 1% กรดไฮโดรคลอริก 1 มิลลิลิตร แล้วทำการปรับปริมาณให้ได้ 100 มิลลิลิตร

3.4.1.1.4 สารละลายน้ำ 1% Iron(II) ammonium sulfate 6-hydrate ในน้ำกลั่น

ชั้ง Iron(II) ammonium sulfate 6-hydrate ปริมาณ 1 กรัม ละลายน้ำกลั่น 1 มิลลิลิตร ทำการปรับปริมาณด้วยน้ำกลั่นให้เป็น 100 มิลลิลิตร

3.4.1.1.5 สารละลายน้ำ 1% Iron(III) nitrate nonahydrate ในน้ำกลั่น

ชั้ง Iron(III) nitrate nonahydrate 1 กรัม ละลายน้ำกลั่น 1 มิลลิลิตร ทำการปรับปริมาณด้วยน้ำกลั่นให้เป็น 100 มิลลิลิตร

3.4.1.1.6 สารละลายน้ำ 1% Iron(III) nitrate nonahydrate (w/v) ใน 1% กรดไฮโดรคลอริก

ชั้ง Iron(III) nitrate nonahydrate 1 กรัม ละลายน้ำใน 1% กรดไฮโดรคลอริก 1 มิลลิลิตร แล้วทำการปรับปริมาณเป็น 100 มิลลิลิตร

3.4.1.1.7 สารละลายน้ำ 1% Iron(III) nitrate nonahydrate (w/v) ใน 1% กรดไฮโดรคลอริก

ชั้ง Iron(III) nitrate nonahydrate ปริมาณ 1 กรัม ละลายน้ำใน 1% กรดไฮโดรคลอริก 1 มิลลิลิตร ปรับปริมาณให้เป็น 100 มิลลิลิตร

3.4.1.1.8 สารละลายน้ำ 5% Iron(III) Nitrate nonahydrate (w/v) ใน 1% กรดไฮโดรคลอริก

ชั้ง Iron(III) nitrate nonahydrate 5 กรัม ละลายน้ำใน 1% กรดไฮโดรคลอริก 1 มิลลิลิตร ปรับปริมาณให้ได้ 100 มิลลิลิตร

3.4.1.1.9 สารละลายน้ำ 10 % Iron(III) nitrate nonahydrate (w/v) ใน 1% กรดไนต์ริก

ชั่ง Iron(III) nitrate nonahydrate ปริมาณ 10 กรัม ละลายน้ำ 1% กรดไนต์ริก

1 มิลลิลิตร แล้วปรับปริมาตรให้ได้ 100 มิลลิลิตร

3.4.1.1.10 สารละลายน้ำ 15% Iron(III) nitrate nonahydrate (w/v) ใน 1% กรดไนต์ริก

ชั่ง Iron(III) nitrate nonahydrate 15 กรัม ละลายน้ำ 1% กรดไนต์ริก 1

มิลลิลิตร แล้วปรับปริมาตรให้ได้ 100 มิลลิลิตร

3.4.1.1.11 Mobile phase สำหรับ HPLC

Phosphate Buffer สามารถเตรียมได้โดยการชั่ง $\text{NaH}_2\text{PO}_4 \times 2\text{H}_2\text{O}$ 6.9 กรัม ใน Milli Q จากปรับปริมาตรเป็น 1000 มิลลิลิตร และทำการปรับ pH เป็น 2.5 ด้วยกรดฟอสฟอริก

นำ Mobile phase ที่จะใช้ ได้แก่ Acetonitrile และ Phosphate Buffer 50mM pH 2.5 สำหรับการวิเคราะห์ Milli Q และ Methanol สำหรับการล้าง colum ของผ่านพอลิเมอร์ขนาด 0.45 ไมโครเมตร และໄล้ออากาศออกภายในระบบสุญญากาศนาน 15 นาทีก่อนใช้

3.4.1.2 การเตรียมสารละลายน้ำยาตราชานควินโอลนสำหรับทดสอบการเกิดสีและใช้กับเครื่อง UV-Visible spectrophotometer

3.4.1.2.1 Stock standard solution ความเข้มข้น 1,000 มิลลิกรัมต่อลิตร (ppm)

ชั่งสารควินโอลนทั้ง 3 ชนิด คือ นาลิดิกซิก แอซิด (Nalidixic acid , NAL) , นอร์ฟล็อกชาซิน (Norfloxacin , NOR) และฟลูเมกвин (Flumequine, FLU) ชนิดละ 0.025 กรัม นำมา ละลายด้วย conc. HNO_3 : น้ำ (1:1) แล้วปรับปริมาตรเป็น 25 มิลลิลิตรด้วย conc. HNO_3 : น้ำ (1:1) จะได้ ความเข้มข้นของควินโอลนเป็น 1000 ppm เพื่อใช้เตรียม standard solution ต่อไป

3.4.1.2.2 Working standard solution ความเข้มข้น 500, 300, 100, 80, 50, 20 และ 10 มิลลิกรัมต่อลิตร (ppm)

ปีเพคสารละลายน้ำยาตราชานควินโอลน 1000 ppm ทั้ง 3 ชนิด ชนิดละ 5, 3, 1, 0.8, 0.5, 0.2 และ 0.1 มิลลิลิตร ปรับปริมาตรให้เป็น 10 มิลลิลิตรด้วย conc. HNO_3 : น้ำ (1:1) จะได้ ความเข้มข้นของควินโอลนเป็น 500, 300, 100, 80, 50, 20 และ 10 ppm ตามลำดับ

3.4.1.3 การเตรียมสารละลายนามารฐานควิโนโลนสำหรับใช้กับเครื่อง HPLC

3.4.1.3.1 Stock standard solution ความเข้มข้น 1,000 มิลลิกรัมต่อลิตร (ppm)

ชั้งสารควิโนโลนทั้ง 3 ชนิด คือ นาโนดิซิก แอเซติก, นอร์ฟล็อกซาซินและฟลูมิคาวน ชนิดละ 0.025 กรัม นำมาละลายด้วย conc. HNO_3 : น้ำ (1:1) 1 มิลลิลิตร แล้วปรับปริมาตรให้ได้ 25 มิลลิลิตร ด้วยน้ำ Milli Q

3.4.1.3.2 Stock standard solution ความเข้มข้น 100 มิลลิกรัมต่อลิตร (ppm)

ปีเปตสารละลายนามารฐานควิโนโลน 1000 ppm ชนิดละ 5 มิลลิลิตร แล้วปรับปริมาตรให้ได้ 50 มิลลิลิตร ด้วยน้ำ Milli Q จะได้ความเข้มข้นของควิโนโลนทั้ง 3 ชนิด เป็น 100 ppm เพื่อใช้เตรียม working standard solution ต่อไป

3.4.1.3.3 Working standard solution ความเข้มข้น 10, 5 และ 1 มิลลิกรัมต่อลิตร (ppm)

ปีเปตสารละลายนามารฐานควิโนโลน 100 ppm ทั้ง 3 ชนิด ชนิดละ 1, 0.5 และ 0.1 มิลลิลิตรตามลำดับ ปรับปริมาตรให้เป็น 10 มิลลิลิตร ด้วยน้ำ Milli Q จะได้ความเข้มข้นของควิโนโลนเป็น 10, 5 และ 1 ppm ตามลำดับ

3.4.1.3.4 Working standard solution ความเข้มข้น 0.5, 0.2 และ 0.1 มิลลิกรัมต่อลิตร (ppm)

ปีเปตสารละลายนามารฐานควิโนโลน 10 ppm ทั้ง 3 ชนิด ชนิดละ 0.5, 0.2 และ 0.1 มิลลิลิตรตามลำดับ ปรับปริมาตรให้เป็น 10 มิลลิลิตร ด้วยน้ำ Milli Q จะได้ความเข้มข้นของควิโนโลนเป็น 0.5, 0.2 และ 0.1 ppm ตามลำดับ

3.4.2 ศึกษาการทำปฏิกิริยาการเกิดสีที่สภาวะเคมีสม

เป็นการศึกษาโดยเลือกใช้ตัวทำละลาย และชนิดของ Complexing agents ที่เหมาะสมในสภาวะต่างๆ ได้แก่ ความเข้มข้นของตัวทำละลาย, ความเข้มข้นของ Complexing agents, ค่า pH, อุณหภูมิ, อัตราส่วนตัวทำละลาย ต่อ Complexing agents เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสีของนาลิคิซิค แอซิด, นอร์ฟลีอกชาซินและฟลูมิคิวินได้ดีที่สุด ดังการทดลองต่อไปนี้

3.4.2.1 การศึกษาชนิดของตัวทำละลายที่เหมาะสม

3.4.2.1.1 ศึกษาความสามารถในการละลายของสารในกลุ่มควิโนโลน

ทำการศึกษาโดยการชั่งสารควิโนโลนทั้ง 3 ชนิด คือ นาลิคิซิค แอซิด, นอร์ฟลีอกชาซิน และฟลูมิคิวิน ลงในหลอดทดลอง หลอดทดลองละ 0.1 มิลลิกรัม แล้วจึงทำการเติมตัวทำละลายต่างๆ ได้แก่ น้ำ, Methanol, Ethanol, Dimethylsulfoxide (DMSO), Dimethylformamide (DMF), กรดไนตริก, Ethylacetate, กรดซัลฟิวริก และ กรดอะซิติก ลงในหลอดทดลองแต่ละหลอด หลอดทดลองละ 1 ml จากนั้นจึงเบย่าให้เข้ากัน สังเกตการละลาย

3.4.2.1.2 ศึกษาการเกิดสีโดยใช้ Complexing agent ชนิดต่างๆ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาการเติม Complexing agent ชนิดต่างๆ ลงในสารกลุ่มควิโนโลนทั้ง 3 ชนิด โดย Complexing agents ที่ใช้มี Iron(III) nitrate nonahydrate, Iron(III) chrolide และ Iron(II) ammonium sulfate 6-hydrate ในตัวทำละลายที่ต่างกัน คือ การละลายในน้ำและในกรด ดังตารางที่ 3.1

การทดสอบทำได้โดยการชั่งควิโนโลนทั้ง 3 ชนิด 0.1 mg โดยไม่ใช้ตัวทำละลาย จากนั้นจึงทำการเติม Complexing agents ปริมาณ 1 ml แล้วจึงสังเกตการเปลี่ยนแปลงของสีที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการหา Complexing agent ที่จะใช้ในการทดสอบสำหรับชุดทดสอบต่อไป

ตารางที่ 3.1 แสดงชนิด Complexing agent ที่ทำการทดลอง

No.	Complexing agent
1	1% (w/v) $\text{Fe}(\text{NO}_3)_3 \times 9 \text{H}_2\text{O}$ ในน้ำกลั่น
2	1% (w/v) $\text{Fe}(\text{NO}_3)_3 \times 9 \text{H}_2\text{O}$ ในกรดไฮดริก
3	1% (w/v) $\text{Fe}(\text{NO}_3)_3 \times 9 \text{H}_2\text{O}$ ในกรดไฮโดรคลอริก
4	1% (w/v) FeCl_3 ในน้ำกลั่น
5	1% (w/v) FeCl_3 ในกรดไฮดริก
6	1% (w/v) FeCl_3 ในกรดไฮโดรคลอริก
7	1% (w/v) $\text{Fe}(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ ในน้ำกลั่น

3.4.2.1.3 ศึกษาการเกิดสีโดยใช้ตัวทำละลายที่ได้จาก 3.4.2.1.1 ร่วมกับ Complexing agents ที่ได้จาก 3.4.2.1.2

นำสารควิโนโลนทั้ง 3 ชนิด ได้แก่ นาลิติซิก แอเซติก, นอร์ฟลือกชาซิน และฟลูมิคิวน ลงในหลอดทดลอง หลอดทดลองละ 0.1 mg แล้วเติมตัวทำละลายที่สามารถละลายสารประกอบควิโนโลนที่ได้จากข้อ 3.4.2.1.1 ได้แก่ DMF, กรดไฮดริก, กรดชัลฟิวริก และกรดอะซิติก 1 ml จากนั้นเติม Complexing agents ที่ได้จาก 3.4.2.1.2 ในที่นี้คือ Iron(III) nitrate nonahydrate ในกรดไฮดริก ลงไป 500 ไมโครลิตร สังเกตการเปลี่ยนแปลง

จากนั้นทำการยืนยันผลด้วยการเตรียมสารละลายควิโนโลนทั้ง 3 ชนิด ที่ความเข้มข้น 100 ppm โดยใช้ตัวทำละลายที่ให้การเกิดสีเป็นตัวทำละลาย ในที่นี้คือกรดไฮดริก, DMF และกรดชัลฟิวริก นำมาทดสอบปริมาณ 2 มิลลิลิตร เพื่อทำปฏิกิริยา กับ Iron(III) nitrate nonahydrate ในกรดไฮดริก 200 ไมโครลิตร แล้วจึงนำไปวัดหาค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่อง UV-visible spectrophotometer ที่ความยาวคลื่นช่วง 200-800 นาโนเมตร เพื่อเป็นการหาค่าการดูดกลืนแสงสูงสุดสำหรับการทำปฏิกิริยาต่อไป

3.4.2.1.4 การศึกษาความเข้มข้นของตัวทำละลายที่เหมาะสม

ทำการเตรียมสารทั้ง 3 ชนิด โดยชั่งนาลิดิชิก แอซิด, นอร์ฟลือกชาชิน และฟลูมิกวิน 0.025 กรัม แล้วใช้กรดไนตริกที่มีความเข้มข้นแตกต่างกันเป็นตัวทำละลาย (ได้จากข้อ 3.4.2.1.3) คือ อัตราส่วนกรดไนตริก ต่อ น้ำ เท่ากับ 70 : 30, 50 : 50 และ 30:70 ปริมาณิตรเป็น 25 มิลลิลิตร จะได้ความเข้มข้นของควิโนโลนทั้ง 3 ชนิดเป็น 100 ppm เพื่อทำการศึกษาต่อไป

ทำการทดสอบหาความเข้มข้นของตัวทำละลายที่เหมาะสมโดยการนำสารละลายน้ำมาระดูในกรดไนตริกอัตราส่วนต่างๆที่เตรียมได้มา 2 ml จากนั้นเติม complexing agent ในที่นี่ คือ 1% Iron(III) nitrate nonahydrate ในกรดไนตริกลงไป 200 μl จากนั้นสังเกตการเปลี่ยนแปลง และทำการยืนยันผลด้วยเครื่อง UV-visible spectrophotometer ที่ความยาวคลื่น 200-800 นาโนเมตร

3.4.2.2 การศึกษา Complexing agent ที่เหมาะสม

3.4.2.2.1 ศึกษาการเกิดสีโดยใช้ตัวทำละลายที่ได้จาก 3.4.2.1.4 ร่วมกับ Complexing agent ชนิดต่างๆ

การศึกษานี้เพื่อเป็นการยืนยันผลการทดสอบจากข้อ 3.4.2.1.2 ในเรื่องการเลือก Complexing agent ที่เหมาะสม จึงทำการเลือก Complexing agent ที่เห็นผลของความแตกต่างของสีที่เกิดขึ้น ประกอบด้วย 1% Iron(III) nitrate nonahydrate ในกรดไนตริก , 1% Iron(III) nitrate nonahydrate ในน้ำกลั่น , 1% Iron(III) nitrate nonahydrate ในกรดไฮโดรคลอริก , 1% Iron(III) chloride ในกรดไฮโดรคลอริก, 1% Iron(III) chloride ในกรดไนตริก และ 1% Iron(III) chloride ในน้ำกลั่น

การทดสอบสามารถทำได้โดยการชั่งสารน้ำมาระดูในกรดไนตริกทั้ง 3 ชนิด ชนิดละ 500, 100, 10 และ 1 ไมโครกรัม แล้วใช้ตัวทำละลายที่ได้จากข้อ 3.4.2.1.4 ปริมาณ 1 มิลลิลิตร เติม Complexing agent ลงไป 200 ไมโครลิตร สังเกตการเปลี่ยนแปลง และเลือก complexing agent ที่ให้ผลดีที่สุดเพื่อนำไปศึกษาหาความเข้มข้นของ Complexing agent ที่เหมาะสมต่อไป

3.4.2.2.2 การศึกษาความเข้มข้นของ Complexing agent ที่เหมาะสม

ทำการเตรียมสารทั้ง 3 ชนิดที่ความเข้มข้น 100 ppm โดยใช้ตัวทำละลายที่ได้จากข้อ 3.4.2.1.4 เป็นตัวทำละลาย แล้วนำสารละลายน้ำตรฐานควิโนโลนที่เตรียมได้มา 2 ml ทำการเติม complexing agent ที่ได้จากข้อ 3.4.2.2.1 ลงไปในปริมาณ 200 μ l โดย complexing agent ที่ใช้มีความเข้มข้นแตกต่างกัน คือ 1, 5, 10, 15 และ 20% ตามลำดับ สังเกตการเปลี่ยนแปลง จากนั้นจึงทำการยืนยันผลด้วยเครื่อง UV-visible spectrophotometer ที่ความยาวคลื่น 200-800 นาโนเมตร เพื่อหาความเข้มข้นของ complexing agent ที่เหมาะสมต่อไป

3.4.2.3 การศึกษาอัตราส่วนที่เหมาะสมระหว่างตัวทำละลาย และ Complexing agent

ทำการเตรียมสารทั้ง 3 ชนิดที่ความเข้มข้น 100 ppm โดยใช้ตัวทำละลายที่ได้จากข้อ 3.4.2.1.4 เป็นตัวทำละลาย แล้วจึงนำสารละลายน้ำตรฐานควิโนโลน 100 ppm ที่เตรียมได้มา 2 ml ทำการเติม complexing agent ที่ได้จากข้อ 3.4.2.2.2 ลงไป 2 ml, 1 ml, 500 μ l, 200 μ l, 100 μ l และ 50 μ l จะได้อัตราส่วนของตัวทำละลาย ต่อ complexing agent ในอัตราส่วน 1 : 1 , 2 : 1 , 4 : 1 , 10 : 1 , 20 : 1 และ 40 : 1 ตามลำดับ จากนั้นสังเกตการเปลี่ยนแปลง แล้วนำไปยืนยันผลด้วยการวัดหาค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่อง UV-visible spectrophotometer ที่ความยาวคลื่น 200 ถึง 800 นาโนเมตร

3.4.2.4 การศึกษาค่า pH ที่เหมาะสม

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเพื่อหาค่า pH ที่เหมาะสมสำหรับการทำปฏิกิริยาระหว่างสารละลายน้ำตรฐานควิโนโลนกับ complexing agent โดยทำการศึกษาผลของค่า pH ต่อชุดทดสอบ ที่ pH เริ่มต้น(ไม่ทำการปรับค่า pH) , pH เท่ากับ 5 , 7 และ 10

การศึกษาทำได้โดยการนำสารละลายน้ำตรฐานควิโนโลนที่ความเข้มข้น 100 ppm 2 มิลลิลิตร ทำการปรับค่า pH ให้ได้เท่ากับ 5, 7 และ 10 ด้วย 2 M โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) จากนั้นทำการเติม complexing agent ในอัตราส่วนที่เหมาะสม สังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น นำไปยืนยันผลการทดสอบโดยการวัดค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่องUV-visible spectrophotometer ที่ความยาวคลื่น 200 ถึง 800 นาโนเมตร เปรียบเทียบผลการทดสอบกับผลที่ได้ของสารละลายที่ไม่ได้ทำการปรับค่า pH

3.4.2.5 การศึกษาอุณหภูมิที่เหมาะสม

ทำการศึกษาอุณหภูมิที่มีผลต่อการตรวจสอบโดยการใช้สารละลายน้ำตรฐานที่ความเข้มข้น 100 ppm โดยใช้ตัวทำละลาย และ complexing agent ในอัตราส่วนที่เหมาะสม จากนั้นทำการควบคุมอุณหภูมิไว้ที่อุณหภูมิห้อง , 40 , 60, 80 และ 100 องศาเซลเซียส ด้วยอ่างควบคุมอุณหภูมิ (water bath) เป็นระยะเวลา 2 ชั่วโมงโดยทำการสังเกตการเปลี่ยนแปลงทุก 15 นาที แล้วยืนยันผลการทดลองด้วยการนำไปวัดหาค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่อง UV-visible spectrophotometer ที่ความยาวคลื่น 200 - 800 นาโนเมตร

3.4.2.6 ศึกษาความคงตัวของสีที่เกิดขึ้น

เป็นการศึกษาเพื่อยืนยันผลตามคุณสมบัติที่สำคัญของปฏิกิริยาที่ใช้ในปฏิกิริยาการเกิดสี (colorimetry) ซึ่งปฏิกิริยาควรเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และสีที่เกิดขึ้นจะต้องมีความคงตัวสูงตลอดช่วงที่ทำการวัด จึงทำการศึกษาด้วยการใช้สารละลายน้ำตรฐานที่ความเข้มข้น 100 ppm โดยใช้ตัวทำละลาย และ complexing agent ในอัตราส่วนที่เหมาะสม จากนั้นทำการวัดค่าการดูดกลืนแสงของสารละลายน้ำตรฐานทุกๆ 15 นาที เป็นเวลา 2 ชั่วโมง คือ 0, 15, 30, 45, 60, 75, 90, 105 และ 120 นาที โดยยืนยันผลการทดลองด้วยการวัดค่าการดูดกลืนแสงด้วยเครื่อง UV-visible spectrophotometer ที่ความยาวคลื่น 200 ถึง 800 นาโนเมตร

3.4.3 การศึกษาความสามารถในการตรวจวัดสารกลุ่มควิโนโลนด้วยวิธีคัลเลอริเมตريค

ทำการตรวจวัดความเข้มสีของสารละลายน้ำตรฐานกลุ่มควิโนโลนทั้ง 3 ชนิด คือ นาลิติกแอลชิค, นอร์ฟลีอกชาตินและฟลูมิควิน ที่ความเข้มข้นในช่วงตั้งแต่ 500 ลงมาถึง 10 ppm คือ 500, 300, 100, 80, 50, 20 และ 10 ppm ว่าจะสามารถมองเห็นได้ต่ำสุดที่ความเข้มข้นระดับใด หลังจากทำการทดสอบด้วยตัวทำละลาย, complexing agent ที่เหมาะสมในอัตราส่วนที่ศึกษามาแล้วในข้างต้น จากนั้นทำการสังเกตสีที่เกิดขึ้น และนำไปยืนยันผลการทดลองด้วยเครื่อง UV-Visible spectrophotometer ในช่วงความยาวคลื่นสูงสุดที่วัดได้จากสารน้ำตรฐานควิโนโลนทั้ง 3 ชนิด

เมื่อทำการยืนยันผลที่เกิดขึ้นด้วยเครื่อง UV-Visible Spectrophotometer แล้วจึงนำค่าการดูดกลืนแสงที่วัดได้มาเขียนกราฟระหว่างความเข้มข้นของสารกลุ่มควิโนโลนทั้ง 3 ชนิด กับ ค่าการดูดกลืนแสง แล้วคำนวนหาค่า Linear regression ของ Calibration curve ที่ได้

3.4.4 การสร้างແນບສືມາຕຽບ

นำผลความເໜີມຂອງສື່ທີ່ສັງເກດໄດ້ດ້ວຍຕາເປົ່າຈາກການທຳປູກໃຫຍ່ຮະຫວ່າງສາຮລະລາຍມາຕຽບ
ຈົວໂລນກັນ Complexing agent ມາທຳການສ້າງແນບສືມາຕຽບທີ່ຄວາມເໜີມຂຶ້ນຕ່າງໆ ຄື່ອ 500, 300,
100, 80, 50, 20 ແລະ 10 ppm ໂດຍທຳການເຫັນສິຈາກສື່ທີ່ເກີດຂຶ້ນຈິງໃນຮູບພອງພາພດ່າຍຈາກລົງຄິຈິຕອລ
ເພື່ອໃຊ້ແນບສືມາຕຽບເປັນເຄື່ອງມື້ອໃນການຕຽບສອບຄວາມເໜີມຂຶ້ນຂອງຈົວໂລນໃນການສະນາມ

3.4.5 ສຶກໝາການຕຽບສືວັດຈິນໂລນດ້ວຍເທິກິນີກ HPLC

ເປັນການສຶກໝາການຕຽບສືວັດສາຮໃນກຸ່ມຈົວໂລນ ຄື່ອ ນາລິດືອີກ ແອຊີດ, ນອർຟລັກອ້າຊີນ
ແລະ ພູມືວິກິນດ້ວຍເທິກິນີກ HPLC ເພື່ອໃຊ້ຢືນຢັນວິທີການສົກຄວາມສັດວົນທີ່ຈະໄດ້ສຶກໝາດ່ອໄປ ການຕຽບສືວັດ
ທຳໄດ້ດ້ວຍການເຕີຍມສາຮລະລາຍມາຕຽບຈົວໂລນທີ່ຄວາມເໜີມຂຶ້ນຊ່າງ 0.1 ລົງ 10 ppm ຄື່ອ 0, 0.1, 0.2,
0.5, 1, 5 ແລະ 10 ppm ນຳມາວິເຄຣະໜ້າ HPLC ທີ່ 320 ນາໂນເມຕຣ ໂດຍໃຊ້ຄອລັມນີ້ Mightysil RP-18
(150 x 4.5 mm , 5 μm) ໃຊ້ໂນນາຍລົ່ດີເຟ Acetonitrile : 50 mM Phosphate Buffer pH 2.5 (35:65)
ອັຕຣາກາຣໄລ 0.6 ml/min ແລະ ປຣິມາຕຣທີ່ນີ້ເປົ້າ HPLC ເທົ່າກັນ 20 μl ແລ້ວນຳພລທີ່ໄດ້ມາເປັນກາຣົກ
ຮະຫວ່າງ Peak area ກັບ ຄວາມເໜີມຂຶ້ນຂອງຈົວໂລນເພື່ອຫາຄໍາ Linear regression ຈະໄດ້ຊ່າງກາວິເຄຣະໜ້າ
ສາຮໃນກຸ່ມຈົວໂລນ

3.4.6 ຕຽບສອບຄວາມໃຊ້ໄດ້ (Validate) ກັບຕ້ວຍຢ່າງໜິດຕ່າງໆ

ເປັນການທົດສອບໂດຍໃຊ້ຫຼຸດທົດສອບ ຮູ່ອ ການໃຊ້ຕ້ວາທຳລະລາຍແລະ Complexing agent ທີ່ໄດ້
ທຳການສຶກໝາມກັບຕ້ວຍຢ່າງອາຫາຮສັດວົນແລະ ຍາສຳຫັນສັດວົນຕ່າງໆ ເປົ້າຢັບກັນກາວິເຄຣະໜ້າ
ເທິກິນີກ HPLC ມີຮາຍລະເອີຍດ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

3.4.6.1 ການສຶກໝາມໃນອາຫາຮສັດວົນ

ຕ້ວຍຢ່າງອາຫາຮສັດວົນທີ່ໃຊ້ໃນການທົດສອບມີ 4 ຕ້ວຍຢ່າງ ໄດ້ແກ່ ອາຫາໄກ, ອາຫາສຸກ
ອາຫາກຸ້ງກຸລາດຳແລະ ອາຫາປລາ ຮາຍລະເອີຍດັ່ງແສດງໃນຕາງໆທີ່ 3.2

ตารางที่ 3.2 อาหารสัตว์ที่ใช้ในการทดสอบ

ตัวอย่าง	คุณสมบัติ
อาหารไก่ (เบทาโกร 213)	อาหารสำเร็จรูปชนิดเม็ดสำหรับไก่พื้นเมืองอายุ 6 สัปดาห์ขึ้นไป ของบริษัท เบทาโกร อโกร กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
อาหารสุกร (ทีอปฟีด 597)	อาหารสำเร็จรูปชนิดเม็ดสำหรับสุกรแม่พันธุ์ ของบริษัท ทีอปฟีด บิลเดอร์ จำกัด
อาหารกุ้งกุลาดำ (นานามิ 4)	เป็นอาหารสำเร็จรูปสำหรับกุ้ง 12 – 20 กรัม ¹ ของบริษัท ไทยยูเนี่ยน พีดิมิลล์ จำกัด
อาหารปลา ² (เชฟฟีด 7912)	อาหารสำเร็จรูปชนิดเม็ด สำหรับปลากินพืชขนาดใหญ่ ของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

3.4.6.1.1 การศึกษาการกลับคืน (%Recovery) ของควิโนโลนที่ผสมในอาหารสัตว์

1. ชั่งอาหารสัตว์ชนิดต่างๆที่บดละเอียดและผสมเป็นเนื้อเดียวกันอย่างละ 2.00 กรัมลงในบีกเกอร์ (ตัวอย่างละ 5 ชั้า)
2. spike สารควิโนโลนทั้ง 3 ชนิดลงไปในตัวอย่างชนิดต่างๆชนิดละ 1 มิลลิกรัม
- 3.เติม Hexane 10 ml ลงไปในบีกเกอร์ ทำการเท芽เป็นเวลา 10 นาที จากนั้นจึงเทสารละลายของ Hexane ทิ้งไป
4. สะกัดตัวอย่างซ้ำด้วย Haxane อีก 2 ครั้ง ตามขั้นตอนในข้อ 3 และตั้งทิ้งไว้ที่อุณหภูมิห้องร้อนตัวอย่างแห้งสนิท
5. นำบีกเกอร์จากข้อ 4 มาเติมตัวทำละลายที่เหมาะสม คือ กรดไฮดริก อัตราส่วนต่อหน้าเท่ากับ 50:50 ปริมาณ 10 ml (สารควิโนโลนที่ทำการ spike ลงไปในตัวอย่างชนิดต่างๆ จะมีความเข้มข้น 100 ppm) นำไปเข้าเครื่องเท芽 เป็นเวลา 5 นาที ใช้กระดาษกรอง Whatman เบอร์ 1 กรองเฉพาะส่วนใส่เก็บไว้
6. นำสารละลายส่วนใส่ที่ได้จากการสะกัดมา 1 ml เติม complexing agent ในอัตราส่วนที่เหมาะสม เท芽ให้เข้ากัน สังเกตการเปลี่ยนแปลงเทียบกับแบบสีมาตรฐาน
7. ทำการทดสอบกับอาหารสัตว์ที่ไม่ได้ทำการ spike ควิโนโลนลงไปตามวิธีในข้อ 3 ถึง 6 เพื่อใช้เป็นตัวอย่างสำหรับเปรียบเทียบ (Blank)

3.4.6.1.2 การวิเคราะห์อาหารสัตว์ด้วยตาเปล่าเทียบกับแบบสีมาตรฐาน

เมื่อทำการสกัดอาหารสัตว์ทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ อาหารไก่, อาหารสุกร, อาหารกุ้งกุลาคำและอาหารปลา ตามวิธีจากข้อ 3.4.6.1.1 แล้ว นำสารละลายส่วนใส่ที่ได้จากการสกัด มา 2 มิลลิลิตร ทำการเติม complexing agent ในอัตราส่วนที่เหมาะสม เขย่าให้เข้ากัน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับแบบสีมาตรฐานของสารมาตรฐานนาโนดิชิก แอซิด, นอร์ฟลือกชาซิน และฟลูมิคิวิน ที่สร้างไว้ ในความเข้มข้นช่วง 10 ถึง 500 ppm ว่าสีที่เห็นนั้นสามารถทำการอ่านค่าได้ความเข้มข้นในช่วงใด

3.4.6.1.3 การวิเคราะห์อาหารสัตว์ด้วย UV-Visible Spectroscopy

เพื่อเป็นการศึกษาทำความแ่มนย่างของการสกัดสารกลุ่มควิโนโลนในตัวอย่างชนิดต่างๆ โดยใช้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสัมพัทธ์ (RSD) สามารถทำได้โดยการนำสารละลายส่วนใส่ที่ได้จากการสกัดในข้อ 3.4.6.1.1 มา 2 มิลลิลิตร เติม complexing agent ในอัตราส่วนที่เหมาะสม เขย่าให้เข้ากัน (ทำการวิเคราะห์ตัวอย่างซ้ำ 5 ครั้ง และวิเคราะห์Blankเพื่อเปรียบเทียบ) แล้วจึงนำไปวัดค่าดูดกลืนแสงอัลตร้าไวโอเลตด้วยเครื่อง UV-Visible Spectrophotometer ที่ความยาวคลื่นสูงสุดสำหรับควิโนโลนทั้ง 3 ชนิด (นาโนดิชิก แอซิด เท่ากับ 430 นาโนเมตร, นอร์ฟลือกชาซิน เท่ากับ 440 นาโนเมตร และฟลูมิคิวิน เท่ากับ 470 นาโนเมตร) โดยนำไปเทียบกับกราฟมาตรฐานของสารควิโนโลนเพื่อนำไปวิเคราะห์หาปริมาณของควิโนโลนและนำค่าที่ได้จากตัวอย่างมาคำนวณหาค่า % Recovery ตามสมการที่ (1)

$$\% \text{ Recovery} = \frac{(A - B)}{C} \times 100 \quad \dots \dots \dots \quad (1)$$

เมื่อ A = ความเข้มข้นของควิโนโลนที่วิเคราะห์ได้จากการตัวอย่าง หลังการ spike สารมาตรฐาน ($\mu\text{g/ml}$)

B = ความเข้มข้นของควิโนโลนที่มีอยู่เดิมในตัวอย่าง ก่อนการ spike สารมาตรฐาน ($\mu\text{g/ml}$)

C = ความเข้มข้นของควิโนโลนที่เติมในตัวอย่าง(spike) ($\mu\text{g/ml}$)

3.4.6.1.4 การวิเคราะห์อาหารสัตว์ด้วย HPLC

เพื่อหาความแม่นยำของการสกัดควิโนโลนในตัวอย่างชนิดต่างๆ ด้วยเทคนิค HPLC ทำการวิเคราะห์ได้โดยนำสารละลายส่วนใส่ที่ได้จากการสกัดในข้อ 3.4.6.1.1 มา 0.5 ml จากตัวอย่างทั้งหมด คือ อาหารไก่ไข่ , อาหารสุกร , อาหารกุ้งกุลาดำ และ อาหารปลากินพืช นำมาปรับปริมาณให้เป็น 10 ml ด้วยน้ำ Milli Q (ความเข้มข้นคิดเป็น 5 ppm) และนำไปวิเคราะห์ห้าปริมาณของควิโนโลนด้วยเทคนิค HPLC ทำการวิเคราะห์ซ้ำ 5 ครั้ง จากนั้นนำไปเทียบกับกราฟมาตรฐานของสารควิโนโลนที่ได้จากข้อ 3.4.5 เพื่อนำไปวิเคราะห์ห้าปริมาณของควิโนโลนและนำค่าที่ได้จากการตัวอย่างมาคำนวณหาค่า % Recovery ตามสมการที่ (1) มาเปรียบเทียบกับค่า % Recovery ของชุดตรวจสอบที่พัฒนาขึ้น

3.4.6.2 การศึกษาในยาสำหรับสัตว์

เป็นการนำชุดตรวจสอบที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับยาสัตว์ชนิดต่างๆที่เกย์ตรกรใช้อยู่ในปัจจุบันว่าชุดตรวจสอบสามารถตรวจสอบยาควิโนโลนที่ปนเปื้อนอยู่ในยาเหล่านั้นได้หรือไม่ และถ้ามีการปนเปื้อนของสารควิโนโลนในยาเหล่านั้นเป็นปริมาณเท่าใด ยาสัตว์ที่นำมาทดสอบ ได้แก่ คูโรชิน, แคลฟอร์ต, พาวเวอร์วิท-ซี, ซีเมกซ์, ไฮ-ชัลฟَا, แอล.พี.อส, เบต้ามิน และ ทอปเปอร์มิน

การทดสอบทำได้โดยชั้งยาสำหรับสัตว์ชนิดต่างๆ มาชนิดละ 0.1 mg และเติมตัวทำละลายที่เหมาะสมลงไป 1 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน และทำการเติม complexing agent ลงไป 100 ไมโครลิตรสังเกตสีที่เกิดขึ้น

หากพบว่ามีนาลิติซิก แอซิด, นอร์ฟลักอชาชินหรือฟลูมิกวินผสมอยู่ สามารถทำการหาปริมาณควิโนโลนที่ผสมอยู่ โดยเตรียมความเข้มข้นของยาชนิดนั้นให้เป็น 100 ppm ด้วยการใช้ตัวทำละลายที่เหมาะสม จากนั้นนำสารละลายดังกล่าวที่เตรียมไว้มา 2 มิลลิลิตร เติม complexing agent ในอัตราส่วนที่ได้ทำการศึกษาไปแล้ว และทำการยืนยันผลด้วยค่าการดูดกลืนแสงโดยใช้เทคนิค HPLC ตามสภาพะที่ได้ทำการศึกษาไปแล้ว หากมีสารในกลุ่มควิโนโลน 3 ชนิดนี้เป็นส่วนประกอบจริง นำผลที่ได้ไปคำนวณหาปริมาณควิโนโลนที่ผสมอยู่ในยาต่อไป

3.4.7 ศึกษาการเกิดผลบวกกลวงเมื่อใช้ชุดทดสอบ

เป็นการศึกษาเพื่อหาการรบกวนที่อาจทำให้เกิดความผิดพลาดจากการใช้ชุดตรวจสอบที่พัฒนาขึ้น โดยทำการผลบวกกลวง (False positive) กับสารตามหมู่ฟังก์ชันต่างๆ , การหาผลบวกกลวง กับสาร ปฏิชีวะชนิดอื่นๆ , การหาผลบวกกลวงกับยาสำหรับสัตว์น้ำที่ใช้ในตู้ปลา

3.4.7.1 การหาผลบวกกลวงกับสารตามหมู่ฟังก์ชันต่างๆ

ชั้นสารตามหมู่ฟังก์ชันต่างๆ ได้แก่ Alcohol, Phenol, Alkly halide, Aldehyde, Ketone, Carboxylic acid, Ester, R-nitrile และ Carbohydrate มาชนิดละ 0.1 มิลลิกรัม ลงในขวดทดลอง เติมตัวทำละลายที่เหมาะสมสมตามที่ได้ทำการศึกษามาลงไป 1 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน จากนั้นจึงทำการเติม Complexing agent ลงไปในอัตราส่วนที่ได้ทำการศึกษาไปแล้ว สังเกตการเปลี่ยนแปลง ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นแสดงว่านำยาทดสอบเกิดผลบวกกลวงกับหมู่ฟังก์ชันนั้น

3.4.7.2 การหาผลบวกกลวงกับยาปฏิชีวะชนิดอื่นๆ

ชั้นสารปฏิชีวะชนิดต่างๆ ได้แก่ คลอแรม芬ิคอลและสารในกลุ่มไนโตรฟูเรน คือ nitrofurantoin, furaltadone, furazolidone และ nitrofurazone มาชนิดละ 0.1 มิลลิกรัม ลงในขวดทดลอง เติมตัวทำละลายที่เหมาะสมลงไป 1 มิลลิลิตร เขย่าให้เข้ากัน จากนั้นทำการเติม Complexing agent ลงไปในอัตราส่วนที่ได้ทำการศึกษาไปแล้ว สังเกตการเปลี่ยนแปลง ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น แสดงว่านำยาทดสอบเกิด False positive กับสารปฏิชีวะกลุ่มนั้น

3.4.7.3 การหาผลบวกกลวงกับยาสำหรับสัตว์น้ำที่ใช้ในตู้ปลา

ทำการหยดยาที่ใช้สำหรับสัตว์น้ำที่ใช้ในตู้ปลาชนิดต่างๆ ได้แก่ Rot stop, Super Ich, Nalixin, Spot W, มาลาไคล์ กรีน เอฟ และยาฆ่าเชื้อโรคสำหรับสัตว์น้ำชนิดละ 2 หยด ลงในหลอดทดลอง และหยดตัวทำละลายที่เหมาะสมลงไป 1 มิลลิลิตร จากนั้นทำการเติม Complexing agent ลงไป ในอัตราส่วนที่เหมาะสมแล้วสังเกตการเปลี่ยนแปลง

3.4.8 การศึกษาแสดงภาพของน้ำยาทดสอบ

การทดสอบแสดงภาพของน้ำยาทดสอบสามารถทำได้โดยการวัดค่าการดูดกลืนแสงหลังการหยดน้ำยาทดสอบของสารละลายน้ำต้านควิโนโลนทั้ง 3 ชนิดที่ความเข้มข้น 100 ppm โดยใช้ตัวทำละลายเป็นกรดไนตริก (อัตราส่วนต่อหน้า เท่ากับ 50 : 50) ร่วมกับ 10% Iron(III) nitrate nonahydrate อัตราส่วน 10 : 1 แล้วทำการวัดทุกวันเป็นระยะเวลา 1 เดือน และวัดเดือนละครั้งเป็นเวลา 6 เดือน โดยทำการเก็บรักยาน้ำยาทดสอบในตู้เย็นเปรียบเทียบกับการเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง

3.4.9 การเปรียบเทียบกับวิธีการตรวจสอบต่างๆ

เนื่องจากในขณะนี้ประเทศไทยยังไม่มีมาตรฐานทดสอบสำหรับสารในกลุ่มควิโนโลน ดังนั้น การทดสอบในลักษณะชุดตรวจสอบจึงมีเพียงการทดสอบแบบการทดสอบโดยหมู่ฟังก์ชัน และการทดสอบด้วยวิธีจากต่างประเทศ ซึ่งมีวิธีการทดสอบ ดังต่อไปนี้

3.4.9.1 การทำปฏิริยาโดยวิธีการทดสอบหมู่ฟังก์ชัน

เป็นการศึกษาการทำปฏิริยาของสารกลุ่มควิโนโลน โดยใช้หลักของการทดสอบหมู่ฟังก์ชันที่อยู่ในโครงสร้างหลักของสารกลุ่มควิโนโลน ซึ่งก็คือ หมู่คาร์บอนิล, หมู่คาร์บอซิลิกและหมู่แอมีน ใช้วิธีทดสอบหมู่ต่างๆ (เพด็จ, 2539) ดังต่อไปนี้

1. การทดสอบสารประกอบหมู่คาร์บอนิล

เป็นการทดสอบหมู่คาร์บอนิลโดยการใช้เรagen 2,4 Dinitrophenylhydra-zine (2,4 – DNP) ทดสอบด้วยการละลายสารตัวอย่างในเอทานอลปริมาณ 1.5 มิลลิลิตร จากนั้นเติมสารละลาย 2,4 Dinitrophenylhydrazine 0.5 มิลลิลิตร เข้าไปใน เวลาประมาณ 5 นาที หากได้ตกลงสีเหลืองแสดงว่าสารตัวอย่างนั้นมีหมู่คาร์บอนิล

2. การทดสอบสารประกอบหมู่คาร์บอซิลิก

เป็นการทดสอบสารประกอบหมู่คาร์บอซิลิก ด้วยการทำปฏิริยากับสารละลาย NaHCO_3 ทำได้โดยใช้สารที่ต้องการทดสอบเท่ากับครึ่งเม็ดถั่วเจียว แล้วจึงเติมสารละลาย 5% NaHCO_3 ในปริมาณหลอดละ 1 มิลลิลิตร หากผลทดสอบเป็นบวกจะสังเกตเห็นฟองแก๊สcarbon dioxide ออกไซด์ และสารละลายไปจนหมด (หากสารตัวอย่างเป็นของแข็งและเบาให้สังเกตฟองแก๊สที่ผิวของแข็งที่ลอยอยู่)

3. การทดสอบสารประgonbenzene

การทดสอบสารประgonbenzeneด้วย Simon / Ramini tests เป็นการช่วยยืนยันว่าสารเป็น 1° , 2° หรือ 3° amine โดยจะช่วยทำให้เลือกทดสอบได้ง่ายขึ้นหากพิจารณาแล้วว่าสารที่ทดสอบเป็น aliphatic หรือ aromatic amine หากสารเป็น aliphatic amineให้ใช้ Simon และ Ramini test แต่ถ้าหากเป็น aromatic amine ให้ทดสอบโดยใช้ Modified Simon และ Modified Ramini test

- Ramini test ทำการทดสอบโดยการใส่ sodium nitroprusside reagent A (0.13 M ใน 50% aqueous methanol) ลงในหลอดทดลอง 1 มิลลิลิตร เติมน้ำ 1 มิลลิลิตร เติม acetone 5 หยด แล้วเติมสารที่ต้องการทดสอบเท่ากับหนึ่งเมล็ดถั่วเขียว (ของแข็ง) หรือ 4 หยด (ของเหลว) เขย่าสารให้เข้ากัน สังเกตผลภายใน 2 นาที
- Simon test ทำการทดสอบโดยการใส่ sodium nitroprusside reagent A (0.13M ใน 50% aqueous methanol) ลงในหลอดทดลอง 1 มิลลิลิตร เติมน้ำ 1 มิลลิลิตร เติม 2.5 M acetaldehyde ในน้ำลงไป 5 หยด แล้วเติมสารที่ต้องการทดสอบเท่ากับหนึ่งเมล็ดถั่วเขียว (ของแข็ง) หรือ 4 หยด (ของเหลว) เขย่าสารให้เข้ากัน สังเกตผลภายใน 2 นาที

ถ้าเป็น 1° aliphatic amine จะให้สารละลายสีเหลืองอ่อนถึงน้ำตาลแดงกับ Simon test และให้สารละลายสีม่วงกับ Ramini test ถ้าเป็น 2° aliphatic amine จะให้สารละลายสีฟ้าเข้มกับ Simon test และให้สารละลายสีแดงเข้มกับ Ramini test

3.4.9.2 การทดสอบตามวิธีจากคำรับยาของประเทศไทย

การทดสอบในส่วนนี้จะเป็นการทดสอบนาโนคลินิก แขวนตามคำรับยาของประเทศไทย (Pharmacopoeia of the people's republic of china) สามารถทำการทดสอบได้โดยการซั่งสาร 10 มิลลิกรัม ทำการเติมน้ำ 1 มิลลิลิตร และกรดซัลฟิวริก 1 มิลลิลิตร จากนั้นทำการเติม Vanillin 10 มิลลิกรัม ต้มเป็นเวลา 2 นาที สารละลายจะเปลี่ยนจากสีเหลืองเป็นสีแดง

จากขั้นตอนและวิธีการดำเนินการศึกษาที่กล่าวมาทั้งหมด สามารถทราบผลการศึกษา และวิเคราะห์ผลการศึกษาได้ในบทที่ 4